

Попович Л.Р.
Тернопільський національний економічний університет

РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ СКЛАДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У ФОРМУВАННІ ЙОГО КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

В умовах трансформації економіки та активізації інтеграційних процесів в світовий економічний простір значно посилився вплив зовнішнього середовища, що перетворило його на головний чинник, який обумовлює стратегію та ділову політику підприємства. Мінливість зовнішнього середовища зумовило той факт, що успішне функціонування підприємства в ринкових умовах залежить від рівня його економічної стійкості, що визначається здатністю так реагувати на зовнішні подразники, щоб не лише зберігати та генерувати чинники, які зумовили його врівноважений стан, але й сприяти подальшому розвитку, використовуючи власний економічний потенціал. Така адаптація підприємства до середовища функціонування здатна забезпечити йому довгострокові конкурентні переваги та зміцнити власні позиції на ринку.

Основною умовою досягнення стану економічної стійкості є одержання оптимальної величини прибутку, достатнього для подальшого розвитку підприємства на основі самофінансування і формування власного оборотного капіталу в розмірах, які дозволяють забезпечити високі темпи росту обсягів продажу товарів (виконання робіт, надання послуг) на рівні не нижчому, ніж у конкурентів [1]. Тобто, необхідною та достатньою передумовою стійкого розвитку підприємства є одержання прибутку. Як видно, проблема забезпечення економічної стійкості підприємства лежить у площині ефективного циркулювання фінансових потоків, яке виражається постійним перевищенням одержаних доходів над витратами і вільним маневруванням грошових коштів шляхом їх раціонального використання. Саме тому, фінансова стійкість є визначальним

компонентом загальної стійкості підприємства. Таке твердження знаходить підтримку в працях провідних вчених-економістів, які основний акцент у своїх дослідженнях робили на розробці комплексу заходів щодо підтримки стійкості фінансового стану підприємства. Таким чином, суть фінансової стійкості як економічної категорії виражається через ефективне формування, розподіл та використання наявних фінансових ресурсів, і платоспроможність виступає її зовнішнім проявом.

Виділення фінансової стійкості як домінантної складової економічної стійкості підприємства доцільне з багатьох причин. По-перше, фінансова стійкість є основним індикатором результативності та контрольною ланкою в системі управління підприємством, оскільки усі аспекти його діяльності знаходять своє відображення у фінансових показниках, на основі яких можна зробити висновки про реальний стан підприємства, виявити проблемні зони функціонування, а також наявні резерви для подальшого росту та розвитку. По-друге, фінансова стійкість є результатом досягнення рівноважного стану усіх підсистем економічної стійкості (виробничої, інноваційної, маркетингової, управлінської, ділової), оскільки вона формується в процесі усієї виробничо-господарської діяльності підприємства [2]. По-третє, фінансова стійкість є рушійною силою розвитку, на базі якої формується практично увесь комплекс управлінських дій. Слід відмітити, що важливим моментом у забезпеченні стійкого розвитку є оптимізація фінансових ресурсів відповідно до потреб ринку та самого підприємства, оскільки недостатня фінансова стійкість може привести до неплатоспроможності фірми і відсутності засобів для розширення виробництва, в наслідок чого, вона може опинитися на межі банкрутства, а надлишкова – до збільшення витрат через зайве нагромадження коштів у мало ліквідних активах – запасах та виробничих резервах.

Таким чином, важливою передумовою стійкого розвитку підприємства та формування конкурентних переваг є досягнення фінансової стійкості, що дозволить йому за рахунок власних коштів нарощувати обсяги виробництва, постійно розширювати асортимент продукції, оновляти власні потужності, проводити ефективну інноваційну політику та вийти як повноправний учасник на міжнародні ринки з конкурентоспроможним товаром.

Література

1. Бараненко С.П., Шеметов В.В. Стратегическая устойчивость предприятия. – М.: ЗАО Центрполиграф, 2004. – 493 с.
2. Попович Людмила, Гринчуцький Валерій Теоретичні та практичні аспекти забезпечення економічної стійкості підприємства // Наука молода. Збірник наукових праць молодих вчених ТДМУ. – 2006. – Випуск 5. – С.27-31.

Анотація

Обґрунтовано необхідність забезпечення економічної стійкості підприємства в умовах конкурентного ринку, виділено фінансову стійкість як домінуючу складову стійкого розвитку та розглянуто її як основних індикатор результативності та конкурентоспроможності підприємства, а також визначено актуальність перенесення проблем фінансової стійкості в окрему сферу досліджень.

Annotation

Necessity of providing of economic firmness of enterprise in the conditions of competition market are grounded, financial firmness as dominant constituent of steady development is selected and it is considered as basic indicator of effectiveness and competitiveness of enterprise, and also actuality of transference of problems of financial firmness in the separate sphere of researches are determined.